

אור לתפוצות

ארגון חסד לישראל

בנשיאות האדמו"ר מקאלוב שליט"א – ארה"ב

e-mail: tfuzot2@zahav.net.il 08-9790941 08-9298505

דבר תורה מהרבי מקאלוב שליט"א לרגל ראש השנה ה'תש"ע

תפוח בדבש – ליום הקדוש

אחד המנהגים, האהוב והמפורסם ביותר שאנו היהודים נוהגים בו בסדר של ליל ראש השנה הוא לטבול תפוח בדבש, כדי להביע את תקוותינו לשנה חדשה ומתוקה. מדוע אנו בוחרים דווקא בתפוח למנהג הזה ולא בכל פרי מתוק אחר? איזה סמל יותר עמוק מסתתר מאחורי התפוח ואיזה מסר הוא רוצה לתת לנו ביום הנורא הזה שהוא יום הדין?

שלמה המלך, בשיר השירים [פ"ב פס"ג], משווה, בלשון מליצה, את בני ישראל לעץ תפוח "כתפוח בעצי היער" וחז"ל מפרשים שכמו שעץ תפוח מיוחד במינו בכך שהוא מוציא את פירותיו לפני העלים, באותה מידה בני ישראל הקדימו ואמרו בהר סיני "נעשה ונשמע".

ונראה לבאר דהנה עץ התפוח הוא הסמל לרצון נלהב לבצע תפקיד מסוים – להוציא פירות – עוד לפני שנוקטים באמצעי זהירות בסיסיים כמו לכסות את עצמו בכיסוי מגן ע"י עלים. באותה מידה בני ישראל קפצו על ההזדמנות לקיים את ציווי הבורא יתברך שמו עוד לפני ששמעו מה נדרש מהם.

הקב"ה כביכול היה כ"כ מרוגש מהתחייבותם ללא תנאי של בני ישראל לקיים את תורתו, שהוא שאל: "מי גילה רז – סוד – זה לבני", – את אותם המילים בדיוק שמלאכי השרת שבשמים אומרים לפני שהם יוצאים לשליחותם – ?

כמובן שמלאכי השרת עונים באופן מיידי לכל ציווי הקב"ה שהוא ללא צורך בהבנה הגיונית. יש להם אמונה שלמה שציוויי הקב"ה טובים בהחלט. אין להם שאלה.

החידוש והפליאה היא שבני ישראל, בני אדם פשוטים מבשר ודם, תלויים בחולשה וביצר הרע שלהם, הראו את אותה רמה של התחייבות ללא תנאי לציווי ה' כמו המלאכים.

לא כך היה אצל שאר אומות העולם. כשהקב"ה הציע להם את תורתו הם שאלו קודם על מה מדובר. כשמעו על האיסורים השונים, שלא רצו להימנע מהם, דחו את הצעת הבורא יתברך לגמרי עם כל התורה הקדושה.

בעצם, מסופר בגמרא (שבת פ"ח.) באיזה זלזול הגויים מתייחסים לאמונה ללא תנאי של היהודים בתורת הקב"ה. אחד מהצדוקים (כת שלא מכירה בתורה שבעל פה) הסתכל על האמורא רבא שישב שקוע בספרים הקדושים. רבא היה כ"כ שקוע בלימוד שהוא לא שם לב שהוא ישב על הידיים שלו ומהלחץ ירד לו דם מאצבעותיו. הצדוקי קרא בזלזול: "איזה קלות ראש יש לעם שלכם! פיכם הקדים את אוזניכם! (וכוונתו הייתה על מה שהקדימו ואמרו בני ישראל בהר סיני "נעשה לפני נשמע") עד היום נשאתם קלי דעת!"

מבחינת הצדוקי, רבא הצטער והי' לו סבל רב מלימודו וקיומם של המצוות. לכן הוא חשב שבני ישראל התלהבו יותר על המידה כשהם קבלו על עצמם את כל החוקים והמשפטים שבתורה כולה ללא מחשבה מוקדמת. וזה גורם להם כמובן סבל רב.

הצדוקי לא הבין שדרך הלימוד של רבא בתורת ה' הנפלאה, הגיעה לרמה של התעלות רוחנית כה עליונה שהוא כבר לא הרגיש את מצבו הפיזי. זו היא הצורה הטהורה ביותר של עונג שבו אדם יכול להשיג.

אור לתפוצות

ארגון חסד לישראל

בנשיאות האדמו"ר מקאלוב שליט"א - ארה"ב

e-mail: tfuzot2@zahav.net.il 08-9790941 08-9298505

ישנם סיפורים רבים על גדולי תורה וחסידות שכל כך שקעו בלימוד התורה שפניהם זהרו מ"אור" של כביכול "העולם הבא". הם היו כל כך שקועים בלימוד שהם היו מסוגלים לשכוח לאכול ולשתות ימים שלמים.

זה מראה על דרגה של אמונה שלמה שכל מה שבא מהבורא עולם ית"ש הוא הכי טוב, על רמה של עבודת ה' אמיתית ומסירות ללא פשרות לקיום רצונו. וזו היא דווקא המטרה שאנחנו היהודים חפצים להשיג בראש השנה, היום שאנחנו ממליכים את הקב"ה למלך על כל העולם.

ואז אנו לוקחים תפוח בראש השנה ומזכירים את זכויות אבותינו שהתחייבו ביחד עם כל הדורות הבאים של עם ישראל לעבוד את ה' בכל מצב. במעשה זה אנו גם מקדשים את עצמנו לשליחות הנצחית של העם הקדוש והנבחר להמליך את הקב"ה על כל הבריא.

אנו טובלים את התפוח בדבש בתקווה ותפילה שהקב"ה יקבל את עבודתנו לפניו ויפתח את ליבותינו כדי שנרגיש את "המתיקות להתקרב אליו" ביום הקדוש ביותר וכן הלאה כל ימות השנה.

יה"ר שהבורא עולם ית"ש יברך אותנו בשנה טובה ומתוקה, שנה של עליה ברוחנית ושפע גשמיות ושנכתב ונחתם בספר החיים ונזכה לראות את הגאולה שלמה של ילדיו היקרים והקדושים. אמן.